

SZÍNIKRITIKUSOK DÍJA 1988/89.

A legjobb új magyar dráma: EÖRSI ISTVÁN: A KIHALLGATÁS

A legjobb előadás: MOLIÈRE: A MIZANTRÓP (Katona József Színház, rendezte: SZÉKELY GÁBOR)

A legjobb női alakítás: CSÁKÁNYI ESZTER (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: BALKAY GÉZA (Kutyaszív, Katona József Színház és Teljes napfogyatkozás, Ódry Színpad)

A legjobb női mellékszereplő: ESZENYI ENIKŐ (Éjjeli menedékhely, Körmagyar, Vígszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: –

A legjobb díszlet: KHELL CSÖRSZ (Ahogy tesszük, Vígszínház és Vízkerezt, Katona József Színház)

A legjobb jelmez: SZAKÁCS GYÖRGYI (több munkájáért)

Különdíj: –

Az 1988/89-es évad végén huszonhét kritikus szavazott – többen tehát, mint egy évvel ezelőtt. Egyéb tekintetben a kialakult kép meglehetősen hasonlít a tavalyira – sok díjazható (vagy díjazandó) teljesítményt rögzítettek a kollégák, és kevés egyértelműen kiugró.

A szavazatok összeszámlálásánál s a díjak odaítélésénél a Színházművészeti Szövetség kritikus tagozata az évek óta beváltak tűnő gyakorlatot követte; ebből pillanatnyilag az látszik lényegesnek, hogy ötnél kevesebb szavazat esetén nem adjuk ki az adott kategória díját, illetve a fő- és epizódszerepre adott szavazatokat a végeredménnyel összeadjuk (az utóbbi döntést az is indokolja, hogy egyesek ugyanazt a teljesítményt epizódként, mások főszerepként ítélik legjobbnak).

A legjobb magyar dráma kategóriájában idén könnyű dolgunk volt: **Eörsi István** műve tizenkét és fél szavazattal (mint tudjuk, a „kettős jelölés” fél-fél szavazatot ér) ugrott az élre; mögötte négy szavazattal Kornis Mihály Körmagyarja áll.

Érdekes, hogy a legjobb előadás díjáért tizenöt produkciót versenyeztetett a huszonhét kolléga – A mizantróp elsősege azonban, hét szavazattal, így is egyértelmű. Utána már szóródik a mezőny; az Ahogy tesszük Marton László rendezte előadásának, Szikora Ghelderode-rendezésének és A kihallgatásnak mint előadásnak jutott még több szavazat.

A női főszereplők kategóriájában elsőprő fölénnyel győzött Csákányi Eszter; tizenegy szavazatát megtoldja még egy fél is az epizodistakategóriából; mögötte azonban figyelmet érdemel a Takács Katalin Nóráját díjazó hét és fél szavazat. A férfiaknál még kiugróbb Balkay Géza helyezése: tizenketten szavaztak rá főszerepben és további négy egész egyharmad (idén ilyen tört is akadt) voksot kapott mint epizodista.

Női epizodistát nem kevesebbet, mint tizennyolcat jelöltek meg kollégáink; Eszenyi Enikő első helye két és fél főszereplői és három epizódszereplői szavazattal adja ki az öt és felet. Mögötte Csomós Mari, Molnár Piroska és Töröcsik Mari következnek a sorban.

Ugyancsak szélesesen szóródik a férfi epizodisták (valóban igen jelentékeny) mezőnye. Öt szavazatot ugyan senki sem kapott, mégis megemlítjük, hogy az e kategóriában is vezető Balkay után Kulka János, Blaskó Péter és Eperjes Károly sorakoznak (az utóbbira egy különdíjvoks is esett).

A legjobb díszlet kategóriájában Khell Csörsz kilenc és fél szavazatot kapott két kiugrónak tartott teljesítményére; mögötte Antal Csaba, Menczel Róbert, Khell Zsolt és Zeke Edit a sorrend. A legjobb jelmez kategóriájában az örökös győztes, Szakács Györgyi a mezőny legtöbb szavazatát, nem kevesebbet, mint tizennyolcat mondhat magáénak; rajta kívül egynél több szavazatot csak Gyarmathy Ágnes és az olasz Emanuele Luzzati kapott.

A különdíjat – akárcsak tavaly – idén sem tudtuk kiadni, a szavazatok szóródása miatt. Am itt érdemes felfigyelni arra, hogy nemcsak a szavazatok, hanem a fogalmak is szóródnak.

BARABÁS TAMÁS
Esti Hírlap – Új Tükör

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István:
A kihallgatás

A legjobb előadás: Spiró György–Mátsik János: Ahogy tesszük (Vígszínház, rendezte: Marton László)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő, 3:1 a sze-

relem javára, Kaposvár) és Eszenyi Enikő (Pantaleón és a hölgyvendégek, Körmagyar, Éjjeli menedékhely, Vígszínház és Dupla vagy semmi, Rózsaszínház)

A legjobb férfialakítás: Darvas Iván (A nagybögő, Pesti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Tolnay Klári (A hattyú, Madách Kamaraszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Balkay

Géza (A mizantróp és Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: Khell Csörsz (Vízkerezt, Katona József Színház és Ahogy tesszük, Vígszínház)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (Vízkerezt, Katona József Színház és 3:1 a szerelem javára, Kaposvár)

Különdíj: Sas József (lép be a S.A.S.-ba, Mikroszkóp Színpad) és Nagy Bandó András, valamint Imre Zoltán (az Ének az esőben, az Ahogy tesszük és a 3:1 a szerelem javára koreográfiájáért).

Addig haboztam, hogy Spiró György Ahogy tesszükjét vagy Kornis Mihály Körmagyarját irjam-e az első kategóriába, amíg **Eörsi István** (huszonhárom éve írt, de eddig nem engedélyezett) A kihallgatása mindkettőt kiütötte. Ez három színvonalas „új” magyar darab, ám kissé aggasztó, hogy utána sehol semmi...

Kiváló rendezésnek tartottam Székely Gábor A mizantrópját, Taub János Himnuszát, Horvai István Körmagyarját, Berezédi Zoltán 3:1 a szerelem javára című „szűzbeszédét” és magával ragadóan érdekesnek Verebes István Johannáját, ám számomra a legegységesebb és legkidolgozottabb Marton László munkája volt, az Ahogy tesszük.

Kitűnő volt Udvaros Dorottya kétszer is (A mizantróp és A néma levente), Csernus Mariann (Barátaim! Kannibálok!), Hernádi Judit (Himnusz), Takács Kati (Nóra és A szerelem bolondja), Básti Juli (Vízkerezt), Csonka Ibolya és Román Judit (Fehér házasság), de a pálmát Csákányi Eszter (elsősorban Yvonne, burgundi hercegnőként, de a 3:1 a szerelem javára című operettben is) vitte el.

A férfiak közül Darvas Iván nyugőzött le leginkább, de nagyon tetszett Cserhalmi György (A mizantróp), Eperjes Károly (Himnusz), Spindler Béla és Jordán Tamás A kihallgatásban, Hegedűs D. Géza (Ahogy tesszük), Mihályi Győző (Kísértet-csárdás), Bács Ferenc (Szerelmeim) és Méhes László (Pantaleón és a hölgyvendégek).

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: A kihallgatás. A felvétel a kaposvári Csiky Gergely Színház előadásáról készült (Fábián József felvétele)

Eszenyi Enikőé az évad legnagyobb kiugrása, epizódban is, főszerepben is: mellékszereplőként az *Éjjeli menedék* helyben meg a *Körmagyarban*, főszereplőként a *Pantaleóban* és a *Dupla vagy semmiben*. Csodálatos mellékszereplő volt *A hatyúban* Tolnay Klári, kiváló volt a *Kutyaszívben* Csomós Mari, remek volt a *Vízkeresztben* Szirtes Ági, a *Körmagyarban* Igó Éva.

A férfi mellékszereplők között az első hely Balkay Gézáé *A mizantropban* és a *Kutyaszívben* (bár ez utóbbi tulajdonképpen főszerep). De feledhetetlen Valjai Péter a *Caligula helytartójában* és az *Ahogy tesszükben*, Kern András a *Körmagyarban* s a *Sötétség délbenben*. Blaszkó Péter a *Vízkeresztben*, Végvári Tamás a *Kutyaszívben*, Tóth Béla és Krumm Ádám *A kihallgatásban*.

Legjobban Khell Zsolt (*Kutyaszív, 3:1 a szerelem javára*), Khell Csörsz (*Ahogy tesszük, Vízkereszt*), Fehér Miklós (*A nagybögő*), Menczel Róbert (*Kisértetcsárdás és Kék angyal*) és Antal Csaba (*Haldoklik a király*) díszletei tetszettek. A jelmeztervezők között ez idén sem találtam jobbat Szakács Györgyénél (*Vízkereszt, 3:1 a szerelem javára*).

Különdíjat érdemel, szerintem, koreográfiaik soráért (*Ahogy tesszük, 3:1 a szerelem javára, Ének az esőben*) Imre Zoltán, de ugyanúgy önálló műsoraik politikailag és színésziileg (mondhatnám így is: színházilag) egyaránt kiugró teljesítményéért Sas József (*Lépj be a S.A.S.-ba*) és Nagy Bandó András.

BÉRCZES LÁSZLÓ Film Színház Muzsika

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: Kao Hszing-csien: A buszmegálló (kolozsvári Állami Magyar Színház, rendezte: Tompa Gábor)

A legjobb női alakítás: Udvaros Dorottya (A mizantrop, Katona József Színház)

A legjobb férfialakítás: Cserhalmi György (A mizantrop, Katona József

Színház) és Darvas Iván (A nagybögő, Pesti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Molnár Piroska (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár) és Csákányi Eszter (Tévedések végjátéka, Kaposvár)

A legjobb férfi mellékszereplő: Bíró József (A buszmegálló, Kolozsvár)

A legjobb díszlet: Antal Csaba (A mizantrop, Katona József Színház)

A legjobb jelmez: –

Különdíj: Kamondy Ágnes (Boldogtalanok, Debrecen)

Megjegyzések: 1. A különdíjjal is jelezni akartam, hogy a díjak között egy kategória hiányzik, ez a zene. Dés László, Darvas Ferenc, Faragó Béla, Mártha István, Melis László és mások munkái egyértelműen bizonyítják, hogy a színházésinálásnak ezt az elemét értékelni kellene, díjazni illene.

2. Mire szavazhattam volna még (ezek és az eddigiek természetesen összefüggnek az évad fontos előadásaival)?

A legjobb férfialakítás: Borbiczki Ferenc (A nagy briliáns valcer), Csujá Imre (Audiencia), Eperjes Károly (Himnusz), Fodor Tamás és Kézdy György (Caligula helytartója), Sinkó László (Haldoklik a király).

A legjobb férfi mellékszereplő: Balkay Géza (A mizantrop), Jordán Tamás (Yvonne, burgundi hercegnő), Tóth Béla (A kihallgatás).

A legjobb díszlet: Kastner Péter (Boldogtalanok), Valló Péter (Julius Caesar), Menczel Róbert (Oidipusz király).

BOGÁCSI ERZSÉBET Magyar Nemzet

A legjobb új magyar dráma: Nádas Péter: Temetés

A legjobb rendezés: Ghelderode: A titok kapujában (szolnoki Szigligeti Színház, rendezte: Szikora János)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár) és Takács Katalin (Nóra, Radnóti Miklós Színház)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Egri Kati (Nóra, Radnóti Miklós Színház) és Csomós Mari (Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Végvári Tamás (Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: Antal Csaba (Haldoklik a király, Katona József Színház) és Khell Zsolt (Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (több munkájáért)

Különdíj: –

Mindössze egy megjegyzés! Mert ez idén nincs okunk már szajkózni az ismert sirámokat. A színjátszásunk élvonalába sorolható rendezőknek szinte mindegyike (bár akiket megszámlálni nagyjából elég a két kezünk) letett egy-egy jeles produkciót Thália asztalára. S a figyelemkeltő színjátékokban kitűnhettek a színészek is. Végre jó évad volt – lassan előrelépő, felszabaduló.

CSABAI TIBORNÉ Színház

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: A kihallgatás

A legjobb előadás: Shakespeare: Vízkereszt (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) és Gombrowicz: Yvonne, burgundi hercegnő (kaposvári Csiky Gergely Színház, rendezte: Gothár Péter)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Bajcsay Mária (A titok kapujában, Szolnok) és Töröcsik Mari (Majális, Játékszín)

A legjobb férfi mellékszereplő: Kaszás Gergő (Vízkereszt, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: Khell Csörsz (Vízkereszt, Katona József Színház)

A legjobb jelmez: Gyarmathy Ágnes (Kék angyal, Radnóti Miklós Színház)

Különdíj: Balikó Tamás (Teljes napfogatkozás, Ödri Színpad)

CSÁKI JUDIT Színház

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: A kihallgatás

A legjobb előadás: Molière: A mizant-

róp (Katona József Színház, rendezte: Székely Gábor)

A legjobb női alakítás: Takács Katalin (Nóra, Radnóti Színház)

A legjobb férfialakítás: Szoboszlai Sándor (Az imposztor, Veszprém)

A legjobb női mellékszereplő: Eszenyi Enikő (Éjjeli menedékhely, Kőrmagyar, Vígyszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Bezerédi Zoltán (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb díszlet: Khell Csörsz (Vízkereszt, Katona József Színház és Ahogy tesszük, Vígyszínház)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (Vízkereszt, Katona József Színház)

Különdíj: Taub Jánosnak a Himnusz (Játékszín) rendezéséért

Bár az elmúlt színházi évad átlaga változatlanul elkészerítő, a színház szerencséjére nem az átlagban jelenik meg. És: díjra érdemes előadás, alakítás, díszlet és jelmez ismét több volt, mint díj – ez azért jó, mert ilyenformán a díj nem az egyetlen jónak, hanem a legjobbknak adható.

Különböző apró okok miatt szorult az én listámon **Eörsi** drámája mögé Kornis Mihály *Kőrmagyarja* és Spiró György *Ahogy tesszük* című műve. Az előadások, illetve rendezések között nálam erős verseny volt, végül egységességével, lendületével, mélységével lett első a majdnem egyenlők közt *A mizantróp*; de eszembe jutott a Verebes István rendezte *Johanna*, a Valló Péter rendezte *Nóra*, a Zsámbéki Gábor rendezte *Vízkereszt*, a Mohácsi János rendezte *Tévedések végjátéka*; Taub Jánostól a *Caligula helytartója* és a *Himnusz*, Balikó Tamástól a főiskolán rendezett *Teljes napfogyatkozás*, a Bezerédi Zoltán rendezte *3:1 a szerelem javára*.

A női alakítások közt az általam díjazottan kívül nagyon tetszett Csákányi Eszter Yvonne-ja és Egri Kati Johannája is. A férfiak közt pedig Cserhalmi György mizantrópja, Hegedűs D. Géza Férje az *Ahogy tesszük*-ben, Balkay Géza a *Kutyaszívben* és a főiskolai előadásban, Eperjes Károly a *Himnuszban* és Kézdy György a szolnoki *Caligula helytartójában*, valamint Sipos László a *Csirkefej* Apa-szerepében.

CSÍK ISTVÁN PM Sajtóosztály

A legjobb új magyar dráma: **Eörsi István:** A kihallgatás

A legjobb előadás: Rózewicz: Fehér házasság (egri Gárdonyi Géza Színház, rendezte: Andrzej Rozhin)

A legjobb előadás: Molière: *A mizantróp* (Katona József Színház). Rendezte: Székely Gábor. A képen Udvaros Dorottya (Céliméne) és Cserhalmi György (Alceste) (Ikliády László felvétele)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Kézdy György (Caligula helytartója, Szolnok)

A legjobb női mellékszereplő: Zsíros Ágnes (Ahogy tesszük, Vígyszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Kátay Endre (Fehér házasság, Eger)

A legjobb díszlet: Khell Csörsz (több munkájáért)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (több munkájáért)

Különdíj: –

ÉZSIÁS ERZSÉBET Film Színház Muzsika

A legjobb új magyar dráma: Kornis Mihály: *Kőrmagyar*

A legjobb előadás: –

A legjobb női alakítás: Takács Katalin (Nóra, Radnóti Színház)

A legjobb férfialakítás: Darvas Iván (A nagybögő, Pesti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Csomós Mari (Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Balkay Géza (A mizantróp, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: Fehér Miklós (Viktor avagy a gyermekuralom, Pesti Színház)

A legjobb jelmez: Vogel Eric (A régi nyár, Veszprém)

Különdíj: –

GÁBOR ISTVÁN Magyar Nemzet

A legjobb új magyar dráma: Schwajda György: *Himnusz*

A legjobb előadás: Spiró György–Má-sik János: *Ahogy tesszük* (Vígyszínház, rendezte: Marton László)

A legjobb női alakítás: Hernádi Judit (Himnusz, Játékszín)

A legjobb férfialakítás: Koltai János (Malom a pokolban, Madách Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Igó Éva (Kőrmagyar, Vígyszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Mécs Károly (Csak egy tánc volt..., Thália Színház)

A legjobb díszlet: Vata Emil (Don Carlos, Győr)

A legjobb jelmez: –

Különdíj: A padlás debreceni előadásának alkotói és résztvevői

A legjobb új magyar dráma: attól tartok, hogy néhány évvel ezelőtt nem ezt a darabot, a *Himnusz*t jelöltem volna meg legjobbként, de ha néhány hónap leforgása alatt egy egész párttestület gyökeresen megváltoztathatja álláspontját, akkor én miért legyek hü és következetes régi önmagamhoz? De félre az öniróniával: nem hiszem, hogy bármely hazai dráma az utóbbi időben ilyen pontos és társadalmilag, pszichológiailag is jól megalapozott képet adott volna honunk mai állapotáról, mint a Játékszín számára átdolgozott *Himnusz*.

A legjobb rendezés: ha pedagógiai kifejezéssel élve nincs is olyan mély és széles merítési bázisom, mint sok másik kollégának, lévén, hogy viszonylag kevés előadást láttam, abban biztos vagyok, hogy az *Ahogy tesszük* rendezése nehéz feladat elé állította Marton Lászlót. Egy alig-alig megírt munkát kellett színpadi formába öntenie, és olyan összetett művészeti eszközöket használnia, amilyenekre nem mindenki vállalkozik szívesen. Szavazatommal egyébként külön is hangsúlyozni szeretném a zenés műfajok jelentőségét színházi életünkben.

A legjobb női alakítás: szívem szerint videóra rögzítve elemezném és taníttatnám a főiskolán Hernádi Juditnak ezt az alakítását a *Himnuszban*. Nem számoltam meg, de ahányszor csak azt mondta: te, Józsi, annyiszor más és más hangsúlyt, funkciót kapott e megszólítás az előadásban.

A legjobb férfialakítás: Koltai János egy szerintem viszonylag jól dramatizált darabban, a Madách Színház *Malom a pokolban* című előadásán olyan vegytisz-

tán hozta a megsebzett, de még mindig veszélyes kommunista funkcionáriust, amivel sikerült az alakításra leselkedő sematizmus veszélyeit elkerülnie.

A legjobb női mellékszereplő: Kornis Mihály *Körmagyarjának* jóformán valamennyi bekuzodistája kiemelést érdemelne, de ahogyan Igó Éva a színésznő háláhalátlan szerepét eljátssza és karikirozva kifordítja, az külön remeklés. Olyannak mutatja be őt, amilyenek a közönség szeretné látni kedvencét, de sajnálatára szerencsésére így csak egy színpadi kulcslyukon bekukucskálva lesheti meg.

A legjobb férfi mellékszereplő: egy meglehetősen vázlatosan megírt darabban, Siposhegyi Péter *Csak egy tánc volt...* című Thália színházbeli életképében Mécs Károly olyan valóságosan állította elénk a lemezpiac nagymogulját, hogy mögötte fölsejlett kulturális életünk egynémely vezetőjének portréja is.

A legjobb díszlet: rendhagyó módon egy opera díszletét emelem ki a talán nem is nagyon sok jó közül. Vata Emilnek a győri *Don Carlos*-előadáshoz tervezett színpadképe olyan pontosan rajzolja meg a Verdi megenésített kort, aminek máig ható érvénye van. Legalábbis az én értelmezésemben...

Különdíj: szívem szerint a debreceni *A padlás*-előadás díszletét és néhány epizodistáját is jelölném, de miután e szavazásnál a többes jelölés még nincs igazán divatban – bár jó volna itt is bevezetni! –, ezért az egész produkciót emelem ki, mint olyat, amelyben az együttes játéka érdemel külön dicséretet.

FÖLDES ANNA Nők Lapja

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: *A kihallgatás*

A legjobb előadás: Székely János: *Caligula helytartója* (szolnoki Szigligeti Színház) és Schwajda György: *Himnusz* (Játékszín) (mindkettőt rendezte: Taub János)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (A mizantrop és Kutyaszív, Katona József Színház, Teljes napfogyatkozás, Ödrys Színpad)

A legjobb női mellékszereplő: Töröcsik Mari (Majális, Játékszín)

A legjobb férfi mellékszereplő: Kaszás Gergő (Vízkereszt, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: Rajk László (A kastély, Szolnok) és Khell Csörsz (Ahogy tesszük, Vígszínház)

A legjobb jelmez: Emanuele Luzzati (Ruzante megtér a hadból és Mandragora, Várszínház)

Különdíj: Andrzej Rozhin (Fehér házasság-rendezéséért, Eger) és Balikó Tamás (Teljes napfogyatkozás című vizsgarendezéséért)

Az idei évad legizgalmasabb drámái nem a színpadon, hanem a politikai, társadalmi életben, a parlamentben, a tévéhíradóban, a Mennyei Béke terén és Karababban, kerekasztalok mellett és kopjafák árnyékában zajlottak. A színházak egy része lázas izgalommal, igyekezettel szalamoszott a ledőltilalomfák között: megszorodtak az aktuális politikai darabok (*Megmaradni, Álmodtam egy várost, Vidravas, Andrassy út 60.*) és a napi politika szolgálatába állított klasszikusok (*Johanna*) – a valóság azonban ezeket is lekörözte. Merészségük már a premier idejére megfakult, és a produkciók, maradandó művészi érték híján, szinte már az évad végére elavultak. Más színházak viszont, a piaci törvényekre való hivatkozással, most már emelt fővel vállalták a szórakoztatás elsődlegességét. Értékes művészi teljesítményt azok a színházak – darabok, társulatok, rendezők – nyújtottak, amelyek nem a tévéhíradó aktualitásával versenyezve szóltak hozzá az országot lázba hozó eseményekhez, hanem a történelmi folyamatok, hatalmi viszonyok és emberi kapcsolatok lényegi változását vizsgálták (*A kihallgatás, A mizantrop, Caligula helytartója*).

Az élen, úgy tűnik, továbbra is a Katona és Kaposvár jár, de figyelemre méltó a Vígszínház és a szolnokiak néhány előadása is. Kétségteljesen emelkedett az előadások átlagos szakmai színvonala – látunk hagyományos, ám rangos klasszikus előadásokat (*Nóra*) és merész új olvasatokat (*Othello*). A díjazásnál egész sor kiváló férfialakítás között kellett választani. (Díjat érdemelt volna Kulka János Jagóért, Kállai Ferenc a *Mandragora* főszerepéért és Fodor Tamás–Kézdy György kettőse a *Caligula helytartójában* nyújtott teljesítményéért.) De fehér holló volt az évadban a minden részletében, szerepében átgondolt, a rendezői koncepciót következetesen megvalósító előadás. (Dicséretes kivételnek hiszem Babarczy László és Mohácsi János Eörsi-rendezését és Ascher Tamás Gombrowicz-előadását.) A színházi palettán új színeket kínált a szolnoki Szigligeti Színház a fővárosiakénál kezdeményezőbb műsorpolitikája. A Vígszínház sikerszerűiái viszont azt bizonyítják, hogy Marton László bölcsen egyensúlyoz a kassza és a kritika elvárásai között, ugyanakkor tág teret,

szárnyakat adó lehetőségeket biztosít a társulat különböző nemzedékeibe tartozó tehetséges színészegyéniségeinek is (*Körmagyar, Ahogy tesszük*). Feltűnő és sajnálatos, hogy a hazai előadások vizuális megjelenítésének színvonala – fantáziában, kiállításban – mennyire elmarad a modern színház követelményeitől.

KÁLLAI KATALIN Esti Hírlap

A legjobb új magyar dráma: Spiró György–Másk János: *Ahogy tesszük*

A legjobb előadás: Molière: *A mizantrop* (Katona József Színház, rendezte: Székely Gábor)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő és 3:1 a szerelem javára, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Pogány Judit (Kurázi mama, Kaposvár)

A legjobb férfi mellékszereplő: Vallai Péter (Ahogy tesszük, Vígszínház)

A legjobb díszlet: Rajk László (A kastély, Szolnok)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (A mizantrop és Vízkereszt, Katona József Színház, Caligula helytartója, Szolnok és Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

Különdíj: az évad kiemelkedő teljesítménye volt (ha nem is művészileg) a halé a Kutyaszívben (a díjat javasolom posztumusz is kiadni)

A legnagyobb eredmény: hogy az előzővel ellentétben ebben az évadban kevesebb szó esett a pénzről, annál több minden történt a művészetért.

A legkisebb eredmény: hogy bár minden szempontból hibátlan előadást nem láttunk, a főntiekből is következően a produkciók színvonala magasabb volt a múlt évadbeliékénél. Ez is eredmény.

A legnagyobb fölfedezés: Balkay Géza, aki akkor is vérbeli színész marad, ha egy kutyaéval cserélik ki a szívét.

A legkisebb fölfedezés: mint már eddig is tudtuk, Szakács Györgyinek egyelőre nem akad versenytársa a pályán.

Különvélemény: jövőre remélhetően a színházgagaztók körüli hajcíhő sem terelel majd el a színházművészetről a színházművészek figyelmét.

KOLTAI TAMÁS Élet és Irodalom

A legjobb új magyar dráma: Spiró György–Másk János: *Ahogy tesszük* és Eörsi István: *A kihallgatás*

A legjobb előadás: Molière: A mizantrop (Katona József Színház, rendezte: Székely Gábor)

A legjobb női alakítás: Takács Katalin (Nóra, Radnóti Miklós Színház)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (Teljes napfogyatkozás, Ódry Színház és A mizantrop, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Eszenyi Enikő (Körmagyar, Éjjeli menedékhely, Vígszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Blaskó Péter (Vízkereszt, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: Zeke Edit (A titok kapujában, Szolnok)

A legjobb jelmez: Emanuele Luzzati (Ruzante megtér a hadból, Várszínház) és Szakács Györgyi (több előadás jelmezeiért)

Különdíj: –

Az elmúlt évad új magyar drámái közül kettő (Spiró–Másik: *Ahogy tesszük* és **Eörsi**: *A kihallgatás*) mint ösztönművészeti alkotás hozott létre értéket; voltaképpen mindkettőt „a legjobb művész” kategóriában díjaznám – ha volna ilyen. *A kihallgatás*, amikor megszületett, a legjelentősebb drámák egyike volt. Ma már a szerző is, mi is másképp tekintünk a cselekmény idejére, 1953-ra. Úgy gondolom, nincs jogunk elfelejtkezni **Eörsi** művének színház-történeti értékéről, csak azért, mert húsz évig nem mutatták be. Ami az *Ahogy tesszük*-et illeti, gondolatilag, stílusosan, műfajilag egyaránt provokatív és polemikusnak tartom; megértem, hogy sokaktól távol áll. Hozzám közel.

Több, esztétikailag megközelítően azonos minőségű produkció közül hasonló, szubjektív megokolással hármát tartok kiemelkedőnek: Valló Péter *Nóráját* a Radnóti Színházban, Taub János *Caligula helytartóját* Szolnokon és Székely Gábor Katona József színházi rendezését, *A mizantropot*. Tiszta, értelmi-érzelmi egyensúlyt teremtő előadások; csak az alanyi vonzódás hajszálkülönbsége dönt közöttük.

A színészi játékot az elmúlt évadban kevésbé láttam gazdagnak, mint korábban; nem szívesen sorolnék neveket. Zeke Edit Ghelderode-díszlete talán nem a legjobb, de a legeredetibb. (És Szolnokon működött is, nem úgy, mint a pesti vendégjátékon.)

KOVÁCS DEZSŐ

Kritika

A legjobb új magyar dráma: Kornis Mihály: *Körmagyar*

A legjobb előadás: **Eörsi István**: *A kihallgatás*, kaposvári Csiky Gergely Színház, rendezte: Babarczy László – Mohácsi János és Schwajda György: *Himnusz* (Játékszín, rendezte: Taub János)

A legjobb női alakítás: Román Judit (Május, Eger)

A legjobb férfialakítás: Lukáts Andor (Oidipusz király és *A kihallgatás*, Kaposvár)

A legjobb női mellékszereplő: Eszenyi Enikő (Körmagyar, Vígszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Kulka János (Othello, Kaposvár)

A legjobb díszlet: Khell Csörsz (Vízkereszt, Katona József Színház) és Menczel Róbert (Oidipusz király, Kaposvár)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (Vízkereszt, Katona József Színház) és Cselényi Nóra (Oidipusz király, Kaposvár)

Különdíj: –

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter Yvonne szerepében a kaposvári Csiky Gergely Színház Yvonne, burgundi hercegnő című előadásában. A képen a Fülöp herceget alakító Quintus Konráddal (Fábián József felvétele)

KÖRÖSPATAKI KISS SÁNDOR

Új Tükör

A legjobb új magyar dráma: **Eörsi István**: *A kihallgatás*

A legjobb előadás: Spiró György–Másik János: *Ahogy tesszük* (Vígszínház, rendezte: Marton László)

A legjobb női alakítás: Eszenyi Enikő (Pantaleón és a hölgyvendégek, Vígszínház)

A legjobb férfialakítás: Eperjes Károly (Himnusz, Játékszín)

A legjobb női mellékszereplő: Szirtes Ági (Vízkereszt, Katona József Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Kozák András (Gyönyörök éjjel után, Thália Színház)

A legjobb díszlet: Khell Csörsz (Ahogy tesszük, Vígszínház)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (Vízkereszt, Katona József Színház)

Különdíj: Kornis Mihály: *Körmagyar*

METZ KATALIN

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: Christopher Hampton: Teljes napfogyatkozás (Ódry Színpad, rendezte: Balikó Tamás)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (Teljes napfogyatkozás, Ódry Színpad)

A legjobb női mellékszereplő: Csernus Mariann (Barátaim! Kannibálok!, Várszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Kern András (Körmagyar, Vígszínház)

A legjobb díszlet: Antal Csaba (Caligula helytartója, Szolnok)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (A mizantróp és Haldoklik a király, Katona József Színház)

Különdíj: Taub János (a Caligula helytartója és a Himnusz rendezéséért, mivel nincs külön rendezői díj)

Múltbeli színikritikusai beidegződéseim óhatatlanul munkálnak bennem: érzésem szerint a romániai színházi iskola az ittenihez képest más mércét szabott. A körülmények folytán nagyobb hangsúlyt kap odatúl a gondolati tartalom, a metaforikus látásmód és a látvány tartalmi funkciója. Valószínűleg mások hát az elvárásaim, másként ítélem meg az itteni előadásokat, mint az, aki itt „nőtt föl”.

Az elmúlt évad magyar bemutatói közül, gondolati tartalom és formai tökély dolgában – úgy vélem – egyetlen darab sem minősül olyan kifogástalan, reprezentáns színműnek, mely *a legjobb magyar dráma* címet vívhatná ki magának. Részletszépségekben ugyan bővelkednek, de a politikai bátorság vagy időszerepük nem mindjárt kellő dramaturgiai megmódolással, máskor meg a rutin vagy az esztétikai minőség volt híján a gondolati mélységnek.

A legjobb előadás megítélésében már válogathattam a produkciók között (holott az évad kínálatában nagyon sok az elnagyolt, jelentéktelen, tehát átlagon aluli minőség). Élményszámba ment viszont a szolnoki *Caligula helytartójának* fölkarvaró víziója, precizitása a rendező Taub János, a főszereplők (Kézdy György és Fodor Tamás), továbbá a látványtervező Antal Csaba jóvoltából, némelyik szereplője viszont nem érte el a kellő intenzitást; élménnyé gyúrta a „korszerűsített” *A mizantróp*-szöveget Székely Gábor; Rózewicz *Fehér házasságának* látomásos egri produkciójában egyik-másik szerepkidolgozás hagyott maga után kívánnivalót; minden ízében egységes, eredeti előadás volt Ascher Tamás erőteljes

Gombrowicz-stilizációja, az *Yvonne, burgundi hercegnő*; a maga racionális kimódoltságában megrázóan szuggesztív előadást rendezett Taub Schwajda György *Himnuszából* a Játékszínben; Marton Lászlót dicséri az *Ahogy tesszük* hatásos színpadi látomása, pompás szerkesztése, ám engem zavart a Spiró-darab librettó-közhelyekre redukált szövege; Horvai István pontosan diagnosztizált „körleleteinek” jelenetsora – az első képek vázlatossága után – katartikus erejűvé nőtt föl Kornis Mihály *Körmagyarjának* vígszínházi előadásán; izgalmas szakmai kísérlettel birkózott meg Szabó József, *A székek* (Ionesco) veszprémi előadásának rendezője: groteszk buffőeszközökkel átütő politikai szatírárt teremtett. Megragadott Babarczy–Mohácsi puritán kaposvári *A kihallgatása* (Eörsi István).

Újabb dilemmát jelentett *a legjobb férfialakítás* eldöntése. Eperjes Károly együgyűvé stilizált, plasztikus prolimégformálása a Játékszín *Himnuszában*, Cserhalmi György szenvedélyes igazságkeresője (Alceste, *A mizantróp*), Kézdy György szuggesztív Barakiás-alakítása a szolnoki Székely János-dramában (*Caligula helytartója*), Balkay Géza Verlaine-portréja a főiskola *Teljes napfogyatkozásában* – nem kevés fejtörést okozott.

A legjobb női alakítás címével viszont Csákányi Esztert illetném az *Yvonne, burgundi hercegnő* címszerepéért. Nyomában jár, érzésem szerint, Hernádi Judit, a *Himnusz* roppant expresszív proliasszonyának megtestesítője és Tarján Györgyi (sajnos kevesen láthatták az évad végi bemutatót) remekül stílusban tartott, groteszk kompozíciója a veszprémi *A székek* Öregasszony-szerepében.

A legjobb férfi mellékszereplő díj, úgy vélem, a *Körmagyar* milliomosának ihletett játékáért, Kern Andrást illeti. De nem szeretnék elsiklani Balkay Géza Oronte-ja (*A mizantróp*), Blaskó Péter Malvoliója (*Vízkereszt*, Katona József Színház), Bálint András sokatmondó Érseke (*Johanna*, Radnóti Miklós Színház) fölött sem.

A legjobb női mellékszereplő személyét ismét latolgatnom kell. Talán Csernus Mariann hisztériásan gonosz, agresszivitásában is száználmas Mámija érdemi ki Sultz Sándor *Barátaim! Kannibálok!* című várszínházi színjátékában. Eleven élményként él bennem Szirtes Ágnes Mária is a Katona József Színház *Vízkeresztjéből*, valamint Eszenyi Enikő fiatalasszonya a *Körmagyarból*.

A szolnoki *Caligula helytartójának* metaforikus és egyben vizuálisan lenyűgöző színpadképét éreztem *a legjobb díszletnek*, annál is inkább, mert Antal Csaba A

mizantróp és a *Haldoklik a király* tervezőjeként is figyelmet érdemel. Úgy érzem, a legjobbak közt van a helye Andzej Markowicz buja, szecessziós *Fehér házasság*-színpadképének, továbbá a Menczel Róbert tervezte zalaegerszegi *Ahogy tesszik*- és a *Notre-Dame-i toronyőr*-beli díszleteknek is.

A legjobb jelmezeket talán ezúttal is Szakács Györgyi kreálta a Katona József Színháznak (*A mizantróp*, *Haldoklik a király*, *Vízkereszt*). Díjaznám továbbá Imre Zoltánt az *Ahogy tesszük* vígszínházi, a *Notre-Dame-i toronyőr* zalaegerszegi leleményes és expresszív koreográfiájáért.

MIHÁLYI GÁBOR Nagyvilág

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: *A kihallgatás*

A legjobb előadás: Gombrowicz: *Yvonne, burgundi hercegnő* (kaposvári Csiky Gergely Színház, rendezte: Ascher Tamás)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Kulka János (Othello, Kaposvár)

A legjobb női mellékszereplő: Csomós Mari (Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Balkay Géza (A mizantróp, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: Menczel Róbert (Othello, Kaposvár)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

Különdíj: a Radnóti Színház (gondolatébresztő, invenciózus műsorpolitikájáért)

Egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy átmeneti korban élünk, csak az nem nyilvánvaló, hogy mikor és főképpen hogyan, miféle buktatókkal, hátrálásokkal, kitérőkkel érünk el, és egyáltalában elérünk-e abba a boldog korszakba, amikor az irodalom és a színház nyugodt lelkiismerettel bízhatja az állam és a politika ügyeit az arra illetékesekre, a politikusokra, s törődhet a maga közügyeivel: az emberi együttélés, a szeretet, gyűlölet, a vonzás és taszítás, az azonosulás és a más-ság lelki konfliktusaival.

Meglepő és talán mégis érthető, hogy az általános emberi felé fordulásnak ez az új tendenciája legerőteljesebben a két művészszínházunkban, a Katonában és a kaposváriaknál észlelhető, Ács János, Ascher Tamás és Zsámbéki Gábor rendezéseiben (*Othello*, *Haldoklik a király*,

Yvonne, Vízkereszt) – bár úgy hiszem, ez a visszahúzóds a privát élet közügyeibe ma elsősorban arra a csömörre vezethető vissza, amit a politizálók ágálásai keltenek. Ez az ellenszenv Ascher rendezéseiben még erőteljesen hangot kap, míg Ács és Zsámbéki munkáiban igazából már szó sincs politikai közügyeinkről. Ehhez az új tendenciához sorolom a lengyel Andrzej Rozhin rendezését, Rózewicz *Fehér házasságának* színrevitelét Egerben, mint az évad legszínházszerűbb előadását, amelynek, ha nem külföldiekről lenne szó, odaíthatnánk a legjobb rendezés, valamint a legjobb díszlet és jelmez díját – az utóbbiakat Andrzej Markowicznak. Bár Szakács Györgyi „örökös” első díját az olasz Emanuele Luzzati is veszélyeztethetné, akinek színpompás jelmezeit a Várszínházban csodálhattuk meg.

Ehhez az új vonulathoz kapcsolódik Kornis Mihály rendkívül szórakoztató, keserű színműve, a *Környagor*, amelyet nem annyira a megrajzolt, lényegében ismert magyarságkép, hanem az a stílusbravúr emel az évad legjobb darabjainak sorába, amellyel az író jellemezni tudja a magyar társadalom legkülönbözőbb rétegeihez tartozó alakjainak beszédmódját.

Mínt hogy azonban még mindig a negyven év óta érvényes tegnapi élünk, abszolút jogosultsága van az olyan megrendítő drámák színrevitelének, mint a több évvel korábban írt *A kihallgatásnak* vagy Székely Gábor *A mizantrop*-rendezésének, amelyek eszmei konzekvenciáit a magyar színházi életben nem szokásos módon Székely úgy vonta le, hogy elkeseredésében letette a lantot. (Reméljük, hogy csak átmenetileg!) S méltassuk itt Taub János egyéni látásmódról tanúszkodó kitűnő rendezéseit is, a *Himnuszt* és a *Caligula helytartóját* vagy éppen Fodor Tamás *A kastély*-adaptációját, amelyet a főszereplő szürke játéka sajnos nem engedett érvényesülni. Bár már itt is zavart, hogy az előadás egy tegnapi mondanivaló ismétlését nyújtja.

MOLNÁR GÁL PÉTER Népszabadság

A legjobb új magyar dráma: Kumpolth Zsigmond: *Kisértet-csárdás*

A legjobb előadás: Nadas Péter: *Temetés* (nyíregyházi Mórincz Zsigmond Színház, rendezte: Gaál Erzsébet) és **Eörsi István:** *A kihallgatás* (kaposvári Csiky Gergely Színház, rendezte: Babarczy László-Mohácsi János)

A legjobb női alakítás: Varju Olga (*Temetés*, Nyíregyháza) és Csákányi Eszter (*Yvonne*, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza. Galambos szerepében a Katona József Színház *Kutyaszív* című előadásában (MTI-fotó – Illovsky Béla felvétele)

A legjobb férfialakítás: Sipos László (*Egy fő az egy fő*, Pécs) és Papp Zoltán (*Majális*, Játékszín)

A legjobb női mellékszereplő: Uhrík Dóra (*Csirkefej*, Pécsi Harmadik Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Tóth Béla (*A kihallgatás*, Kaposvár), Balkay Géza (*A mizantrop*, Katona József Színház) és Mészáros István (*Kék angyal*, Radnóti Miklós Színház)

A legjobb díszlet: Menczel Róbert (*Kék angyal*, Radnóti Miklós Színház)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (*Kurácsi mama*, Kaposvár)

Különdíj: Zilahy Tamás-Imre Zoltán: *Oliver!* (Szeged)

NÁNAY ISTVÁN Színház

A legjobb új magyar dráma: Kornis Mihály: *Büntetések*

A legjobb előadás: Molière: *A mizantrop* (Katona József Színház, rendezte: Székely Gábor)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (*Yvonne*, burgundi hercegnő, Kaposvár) és Csonka Ibolya (*Fehér házasság*, Eger)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (*Kutyaszív*, Katona József Színház) és Teljes napfogyatkozás, Ödry Színpad) és Kézdy György (*Caligula helytartója*, Szolnok)

A legjobb női mellékszereplő: Sólyom Katalin (*Csirkefej* és *Az ablakmosó*, Pécs)

A legjobb férfi mellékszereplő: Végvári Tamás (*Haldoklik a király* és *Kutyaszív*, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: Menczel Róbert (*Locs-pocs* és *a bolygó hollandi*, Kaposvár)

A legjobb jelmez: Cselényi Nóra és Ebedli Gyula (*Locs-pocs* és *a bolygó hollandi*, Kaposvár)

Különdíj: Sipos László (*Csirkefej*, Pécs)

1. A mintegy negyedszáz bemutatott új magyar darab közül három érdemel említést: **Eörsi István** *A kihallgatása*, Kornis Mihály *Büntetésekje* és Nadas Péter *Temetése* (bár ez utóbbit már játszották, csak nem éppen hivatásos színházban). Mindhárom mű a maga nemében különleges, figyelemre méltó dramaturgiai újdonságokat tartalmaz, s gondolatilag igen fontos. De számos dramaturgiai, stiláris megoldatlanság rontja hatásukat.

Úgy tűnik, mintha **Eörsi** darabja lenne a legfrappánsabb, a legaktuálisabb, a legmélyebb, de ezt két dolog erősíti fel: az, hogy a darabot hosszú ideig nem lehetett játszani, s az, hogy a kaposváriak kitűnő előadásban mutatták be. A *Temetés* ugyan önmagában is olyan rendkívüli műalkotás, amely a műfaj határait feszegeti, de igazán a trilógia együtt képvisel

egészen különös minőséget. A *Büntetések* szakít a magyar színházi hagyományokkal; irodalmi és színházi szempontból egyaránt nagy erejű alkotás, amelynek bemutatása azonban a megszokott beidegződésekkel alig elképzelhető. Mégis erre adtam a szavazatomat, mert ez jelenti a legnagyobb kihívást, ez készíthet leginkább a színházi nyelv megújítására. (A legpocskabb darab díját a *Vasderesnek* és a *Boldogházának* adnám.)

2. Úgy érezte az ember, hogy nagyon szürke volt ez az évad. De amikor végig gondoltam a látott előadásokat, kiderült: számos jeles teljesítmény született. A Katonában *A mizantróp* és a *Vízkereszt*, a Radnótiban a *Nóra*, a Vígszínházban a *Körmagyar* és az *Ahogy tesszük*, Egerben a *Fehér házasság* és a *Tehetségek és tisztelők*, Kaposvárott a *Tévedések végjátéka*, *A kihallgatás* és a *3:1 a szerelem javára*, Miskolcon a *Holt fény*, Nyíregyházán a *Temetés*, Pécsen a *Találkozás* és a Harmadik Színház produkciójában a *Csirkefej*, Szolnokon a *Caligula helytartója* és *A titok kapujában*, Veszprémben *Az imposztor*, *A nagy briliáns valcer* és az *Élőképek*, az Ódry Színpadon a *Teljes napfogyatkozás*, a Játékszínben a *Himnusz...*

Közülük a legmegrázóbb, a legkegyetlenebb és a legpontosabb *A mizantróp* volt – számomra.

3. A viszonylag sok érdemleges előadásban természetesen számos jó alakítás született, de érdekes, hogy viszonylag kevés revelatív erejű teljesítményre emlékszem. A nőknél a díjakra javasoltakon kívül Takács Katalin (*Nóra*), Molnár Piroska (*Oidipusz király*, *Yvonne, burgundi hercegnő*, *3:1 a szerelem javára*), Lázár Kati (*Kurázi mama*), Bajcsay Mária (*A titok kapujában*), Csomós Mari (*Kutyaszív*), Töröcsik Mari (*Majális*), a férfiaknál Darvas Iván (*A nagybőgő*), Cserhalmi György (*A mizantróp*), Szoboszlai Sándor (*Az imposztor*, *István király*), Bregyán Péter (*Tehetségek és tisztelők*), Csendes László (*A tanítónő*, *Pizskos kezek*), Bakai László (*Horatio*, *Svejk*, *A Notre-Dame-i toronyőr* stb.), Hunyadkürty György (*Oidipusz király*, *Yvonne, burgundi hercegnő*, *3:1 a szerelem javára*), Kulka János (*3:1 a szerelem javára*), Eperjes Károly (*Himnusz*), Kaszás Gerő (*Teljes napfogyatkozás*, *Vízkereszt*) nyújtott kiemelkedőt.

4. A legszívesebben nem külön a díszletre és a jelmezre, hanem együttesen a látványra szavaznék. Hitem szerint a legkitűnőbb, a legérdekesebb, az előadás korosztályának világához leginkább adekvát látványa a *Locs-pocs* és a *bolygó*

hollandi című gyerekelőadásnak (vagy egyszerűen előadásnak?) volt, amelyet a kaposváriak Czeizel Gábor rendezésében játszottak, s alig látta valaki a szakmából.

5. Tulajdonképpen színészi díjat kellett volna adni Sipos Lászlónak. Azért adnék mégis különdíjat neki – ha egyáltalán lehetne még adni –, hogy kiemeljem a többi színészi teljesítmény közül az ő sustergő, önégető, társulatmozgósító, fegyelmetlenségében is fegyelmezett színészetét.

PÁLYI ANDRÁS Színház

A legjobb új magyar dráma: Nádas Péter: *Temetés*

A legjobb előadás: Molière: *A mizantróp* (Katona József Színház, rendezte: Székely Gábor)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Molnár Piroska (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfi mellékszereplő: Kulka János (3:1 a szerelem javára, Kaposvár)

A legjobb díszlet: Zeke Edit (A titok kapujában, Szolnok)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (több munkájáért)

Küldődj: Petri György (A mizantróp fordításáért és átdolgozásáért)

P. MÜLLER PÉTER JPTE Irodalomtudományi Tanszék

A legjobb új magyar dráma: Kornis Mihály: *Körmagyar*

A legjobb előadás: Brecht: *Kurázi mama* (kaposvári Csiky Gergely Színház, rendezte: Gothár Péter)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Pogány Judit (Kurázi mama, Kaposvár)

A legjobb férfi mellékszereplő: Rudolf Péter (Körmagyar, Vígszínház)

A legjobb díszlet: Khell Zsolt (Kurázi mama és Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (Kurázi mama és Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár; Kutyaszív, Katona József Színház)

Küldődj: –

RÓNA KATALIN Film Színház Muzsika

A legjobb új magyar dráma: Spiró György–Másik János: *Ahogy tesszük*

A legjobb előadás: A mizantróp (Katona József Színház, rendezte: Székely Gábor)

A legjobb női alakítás: Takács Katalin (Nóra, Radnóti Miklós Színház)

A legjobb férfialakítás: Cserhalmi György (A mizantróp, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Molnár Piroska (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfi mellékszereplő: Blaskó Péter (Vízkereszt, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: Khell Csörsz (Vízkereszt, Katona József Színház)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (Vízkereszt, Katona József Színház és Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

Küldődj: Békés András (A kékszállú herceg vára rendezéséért)

STUBER ANDREA Film Színház Muzsika

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: *A kihallgatás*

A legjobb előadás: Shakespeare: *Vízkereszt* (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor)

A legjobb női alakítás: Eszenyi Enikő (az idei összes vígszínházi szerepéért az Éjjeli menedékhelytől a Pantaleónig)

A legjobb férfialakítás: Eperjes Károly (Himnusz, Játékszín)

A legjobb női mellékszereplő: Juhász Róza (Majális, Játékszín)

A legjobb férfi mellékszereplő: Jordán Tamás (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb díszlet: Khell Csörsz (Ahogy tesszük, Vígszínház és Vízkereszt, Katona József Színház)

A legjobb jelmez: Torday Hajnal (Johanna, Radnóti Miklós Színház)

Küldődj: –

Idei, ötödik „aktív” évadomban százharmincegy produkciót láttam. Némelyiket ugyan nem néztem végig – ha nem volt muszáj, mert nem írtam róla –, másokra viszont többször is elmentem. A szavazólistát mégis nehezen, komoly „kutatómunka” után tudtam csak kitölteni. Oka, hogy kevés emlékezetes élményt nyújtott számomra a szezon. Ez bizonyára összefügg azzal a két, nem kedvemre való tendenciával, amely idén erősen megmutat-

kozott. Az egyik a demonstratív és direkt aktualitizálás, ami esztétikai minőség híján a színházat pusztán szócsőszerpre fogja kárhóztatni. (Ennek jeleit véltem felfedezni egy sor előadásban *Az érseki palota mennyezetétől* kezdve a szegedi Mohácson át a *Vidravasig*.) A másik negatív jelenség a kommersz menthetetlen elburjánzása, illetve a szórakoztató műfaj színvonalának ijesztő romlása. Lassan már darab, rendezés, színészi munka nélkül is készülnek produkciók a közönség mulattatására. (E tekintetben a Tháliabeli *Mindhalálíg Beatles* és az egri *Bolond vasárnap* dült fel legjobban.)

Örömem, ha volt, főként színészi alakításokban telt. Szerettem Szoboszlav Sándor Boguslawskiját (*Az imposztor*, Veszprém), Spolarics Andrea Irmáját (*Üvegcipő*, Szolnok), Quintus Konrad Fülöpjét (*Yvonne*, Kaposvár), Csomor Csilla Nyináját (*Sirály*, Győr), Mácsai Pál Flanderáját (*Malom a pokolban*, Madách) és Sipos László Link Lajáját (*Egy fő, az egy fő*, Pécs). A legjobb női mellékszereplőre adott szavazatom magyarázataival vagyok még adós. A *Majálisban* Joli szerepe eredetileg Csonka Ibolyáé. Én azonban a második (?) szereposztásban láttam a darabot, s lenyűgözött Juhász Róza játéka.

SZAKOLCZAY LAJOS

Kortárs

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: A kihallgatás

A legjobb előadás: Székely János: Caligula helytartója (szolnoki Szigligeti Színház, rendezte: Taub János)

A legjobb női alakítás: Takács Katalin (Nóra, Radnóti Miklós Színház)

A legjobb férfialakítás: Kézdy György (Caligula helytartója, Szolnok)

A legjobb női mellékszereplő: Bajcsay Mária (A titok kapujában, Szolnok)

A legjobb férfi mellékszereplő: Tóth Béla (A kihallgatás, Kaposvár)

A legjobb díszlet: Antal Csaba (Caligula helytartója, Szolnok)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (Caligula helytartója, Szolnok)

Különdíj: Eperjes Károly (több szerepéért)

1. **Eörsi István** A kihallgatása, lásd fölgyorsult korunk változásait, beérett; az író kitűnő dialógusokban, ökonomikus szerkesztéssel ábrázolta a külön utak, végső soron a mozgalom „egységét” is valós színben láttató, tragédiáját.

Érdekes, nem is színvonalatlan vállalkozás Kornis Mihály *Körmagyarja*; ám –

megannyi telitalálata ellenére – legnagyobb hibája, hogy a túlságosan intellektualizált nyelv (csavarásaival, játékaival) gyakran hosszadalmas fejtegetésekbe torkollik, lassítja az egész körhintát forgató pergő (?) cselekményt.

2. A Taub János képviselte *tiszta hang* – a román színház legnagyobb hozadéka – sokáig hiányzott színjátszásunkból. A szolnoki *Caligula helytartója* megrendítő erővel bizonyítja e képi látás, nem kevésbé a pontosan konstruált gondolati összeköttetés magasabbrendűségét a „pepecselő színházzal” szemben. Hogy az itt tapasztalt színházi gondolkodás, megfordítva a megfordítandót, Taub más – az előbbinél nem kevésbé fontos – színeit is előhozta, azt budapesti rendezései szépen mutatják.

3. A több mint tízéves színipálya egyik csúcspontja Takács Katalin Nórája; az érett asszonyiség, a helyzetek, változások iránti érzékenység jellemzi. A dráma „komikumát” belső vívódásként megélt asszony-ember harca (az önálló létért!) kristálytisztán jelenik meg a Radnóti Miklós Színház produkciójában. Jó évtizede a *Vén Európa Hotelben* (Horvai István rendezése, Veszprém) Takács Katalin már a helyén volt; az igazi dráma iránti fogékonysága, szerencséje, az idők folyamán csak gazdagodott. Bizonyosság rá a nagyon régi és nagyon új asszony, Nóra Radnóti színházbeli tisztító gyöttrődése.

4. A sokáig bujdosó Kézdy György evvel a Székely János-hőssel visszatalált a színházhoz (és talán legjobb önmagához is). Barakiása – a rendező fölfogásából következően – főszereppé lépett elő, s a színész élt az alkalommal: böles humorral hirdette a vesztesek győzelmét.

5. Az érzéki és gondolati kitérülködés jellemzi Bajcsay Mária alakítását: a hús miként éri magát a szenvedélyek börtönében. Évtized előtt Rózewicz drámájában, *Az éhezőművész elmegyben* (Ódry Színház), Bajcsay már tökéletes „ösonyáként” élte meg testének kiszolgáltatottságát, rabságát. Akkor a rások közül szabadított ki valakit, most (*A titok kapujában*) poétikus színekkel maga is a szenvedély rácsai mögé bűjt – szabadnak (?).

6. A vér és a vas hatalmával szembe szegezhető-e a hit, ezt mutatta meg Tóth Béla kismembere – lefegyverzően.

7. Antal Csaba díszlete, híven Taub János fölfogásához, jól funkcionáló együttes: egyszerű tisztaságában van a szépsége. Hogy az „égi ponyva” összeomlásával mi mindent tud elmondani, bizonyítja: a színháztervező is hozzáteheti a darab igazságához a sajátos eszközeivel létrehozott többletet.

8. Szakács Györgyi jelmezei két világot

állítanak elénk: a hódítók és az őket elszennvedők világát, ugyanakkor sugallják: a régi történet égetően mai is!

9. Eperjes Károly magas színvonalú komédiázása azért több, mint egy bohóc (kikiáltó) kitárulkozása, mert tökéletes valóságismeretre épül. Hogy Taub János milyen színeket tudott az izig-vérig Harlekin típusú színészből kibontani, azt Eperjes nagyszerű történelmi és mai szociorajzi méltán reprezentálják.

SZANTÓ JUDIT

Színház

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: A kihallgatás és Kornis Mihály: *Körmagyar*

A legjobb előadás: Ibsen: Nóra (Radnóti Miklós Színház, rendezte: Valló Péter) és Ghelderode: A titok kapujában (szolnoki Szigligeti Színház, rendezte: Szikora János)

A legjobb női alakítás: Takács Katalin (Nóra, Radnóti Miklós Színház)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (Teljes napfogyatkozás, Ódry Színház és A mizantrop, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Szirtes Ági (Vízkereszt, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Eszenyi Enikő. A Vigszínház *Körmagyar* című előadásában, a fiatalasszony szerepében (Iklády László felvétele)

A legjobb férfi mellékszereplő: Kaszás Gergő (Vízkereszt, Katona József Színház és Teljes napfogyatkozás, Ódry Színpad) és Kern András (Nóra, Radnóti Miklós Színház és Körmagyar, Vígszínház)

A legjobb díszlet: Rajk László (A kastély, Szolnok) és Zeke Edit (A titok kapujában, Szolnok)

A legjobb jelmez: Zeke Edit (A titok kapujában, Szolnok)

Különdíj: –

Ami látszólag a legfurcsább: ha Eörsi drámájának megkésett bemutatásától eltekintünk, listám (de meg merem jóslni: a grémium végső díjlistája is) bármely évadból származhatna. Az élet számos területén zajló radikális változások a színházat tehát kevésbé érintették – ami szerintem nemcsak természetes, de üdvös is. Viszonylag kevés a konjunkturális szellemnek megfelelő s művészileg is értékes rejtőző színmű. Ha majd ezek elfogytak – ami előbb-utóbb bekövetkezik –, újak pedig kellő távlat híján még nem állnak rendelkezésre, a legfőbb feladat marad, mi volt: európai színvonalú, sajátosan magyar, jó színházat csinálni. S ez ma sem könnyebb, mint volt, sőt sok tekintetben nehezebb is. Többek között ezért kellene az általános változásoknak legalábbis egy területen: a színházi struktúráén minél hamarabb lecsapódnok.

Szavazólapon sok a kettős jelölés, ami több mindent jelenthet: saját döntésképtelenségemre éppúgy utalhat, mint az egyes kategóriákban az egyetlen, abszolút meggyőzően kiugró remekmű (illetve remekművé egyéni teljesítmény) hiányára. Legjobb hitem szerint viszont mindössze arra utal, hogy az adott kategóriában két jelentékeny, ha nem is makulátlan, esetenként kvalitásaival egymást kiegészítő produktum született. Így például az új magyar dráma kategóriájában *A kihallgatás*, ha, önhibáján kívül, nem is a legfrissebben aktuális, és dramaturgiájában bizonyos mértékig konzervatív (ámbar szerintem adott esetben se ez, se az nem értéksökkentő tényező), viszont drámairásunkban egészen ritka tömény intellektuális-filozófiai muníció hordoz; míg a *Körmagyar* – a tudálcokos vagy sanda utalgatásokkal ellentétben – nemcsak merőben eredeti műalkotás, de csillogóan rehabilitálja azokat a szórakoztató valőröket, amelyeket a drámáról való magyar gondolkodás általában szégyellni szokott, s amelyeket Molnár Ferenc és Háy Gyula óta először ez a mű mer vállalni s egyszersmind magas színvonalon képviselni.

Ami a két rendezést illeti: Valló Péter *Nórája* az eddig általam csak poros-iz-

zadságszagú előadásokban látott Ibsent olyan eredeti szemlélettel közelíti meg, amelynek iránya egész klasszikusinterpretációnkat megújíthatja. A *Nóra* egyúttal színészsínház is a javából (ezt is igazolja vissza az általam kiutalt két színészdíj), míg *A titok kapujában* első sorban rendezői és látványszínház (amint azt két tervezői díjajavaslatom is jelzi), színészi megvalósítása kevésbé jelentős. Mindenesetre Szikora János közismert vizuális virtuozitása talán most találkozott legmeggyőzőbben az általa választott és interpretált drámái szöveggel.

Egyéb ítéleteim, úgy érzem, nem igényelnek kommentálást, legföljebb az a vallomás kívánczik ki belőlem, hogy Balkay Géának köszönhetem az évad legnagyobb színeszi perceit, Kaszás Gergőnek pedig azt az érzést, hogy egy izgalmasan eredeti színészpálya indulásának lehettem tanúja.

Ismét értekezhetnék végezetül arról, hogy e világmércékkel is mérhető csúcsteljesítmények (és néhány, bár díjra nem javasolt, de feltétlen elismerést érdemlő társuk) micsoda szürkeségből, micsoda lapályból emelkednek ki – de hát ezt minden évad végén elmondtam, mióta csak kritikudíj létezik. Valószínű, hogy a helyzet nem azért nem változik, mintha mi, kritikusok nem reklamálnánk elégszer – így legyen a többi néma csend.

SZÜCS KATALIN

Kritika

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: *A kihallgatás* és Kornis Mihály: *Körmagyar*

A legjobb előadás: Goldoni: *A chioggiai csetepaté* (Ódry Színpad, rendezte: Zsámbéki Gábor)

A legjobb női alakítás: Csákányi Eszter (Yvonne, burgundi hercegnő, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (Kutyaszív, Katona József Színház) és Eperjes Károly (Himnusz, Játékszín)

A legjobb női mellékszereplő: –

A legjobb férfi mellékszereplő: Blaskó Péter (Vízkereszt, Katona József Színház) és Szathmári György (Két hétfő emléke, Eger)

A legjobb díszlet: Khell Csörsz (Ahogy tesszük, Vígszínház) és Khell Zsolt (3:1 a szerelem javára, Kaposvár)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (Vízkereszt, Katona József Színház és Nóra, Radnóti Miklós Színház)

Különdíj: –

Ritka, hogy a legjobbnak ítélt előadás egyetlen részmozzanata sem szerepel a további „legek” között, ám ez a főiskolai

vizsgaelőadás – azon túl, hogy például a díszlet a semmiből építkezés magasiskolája, s mint ilyen, nem látványként, hanem leleményként lenyűgöző – oly mértékben közös siker, közös bravúr, színészek, rendezőtanár együttes remeklése, hogy méltatlan volna egy ilyen szavazás alkalmával bármit vagy bárkit is külön kiemelni. Mindenesetre számomra most először nem okozott gondot az a megnyugtatóan máig nem tisztázott kérdés, hogy a legjobb előadásra vagy a legjobb rendezésre adjuk-e ilyenkor a voksot, mert e Zsámbéki Gábor rendezte előadás esetében nincsen bennem egyetlen „habár” és „ugyan” sem, nincsenek mérlelendő avagy figyelmen kívül hagyandó, elnézendő mozzanatok; a rendezői szándékok – jöllehet csak a színpadon látottaktól következtethetnek rájuk – érzésem szerint maradéktalanul megvalósultak ebben a magával ragadó játékban.

Ha az évad egésze nem is, ez a főiskolai előadás, az ebben megmutatkozó szellemi-fizikai frissesség legalábbis reményt keltő. Azért nem akarok igazságtalan lenni, további „díjazottjaim” listája (és még jó néhány erről lemaradt produkció) is azt mutatja, számos nívós, formátumos előadás született az évadban, csak éppen ezeknél már bennem van az „ugyan” és a „habár”, a kisebb-nagyobb fenntartások sora. De azért kilenc előadás egy évadban, amely valamilyen szempontból emlékezetes – és ez a szám azért tulajdonképpen több is, csak hát két jelöltnél többet mégsem illik egy-egy rubrikába írni (már így is a határozatlanság, a tétováság gyanújába keveredhetem kettős jelöléssel, holott ez inkább a bőség zavara) –, szóval ennyi emlékezetes mű, alakítás, látvány, pillanat azért nem kevés. Persze tudom, válságban vagyunk. A színház is. De azért soha rosszabb évadot.

TAKÁCS ISTVÁN

Népszava

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: *A kihallgatás*

A legjobb előadás: Ghelderode: *A titok kapujában* (szolnoki Szigligeti Színház, rendezte: Szikora János)

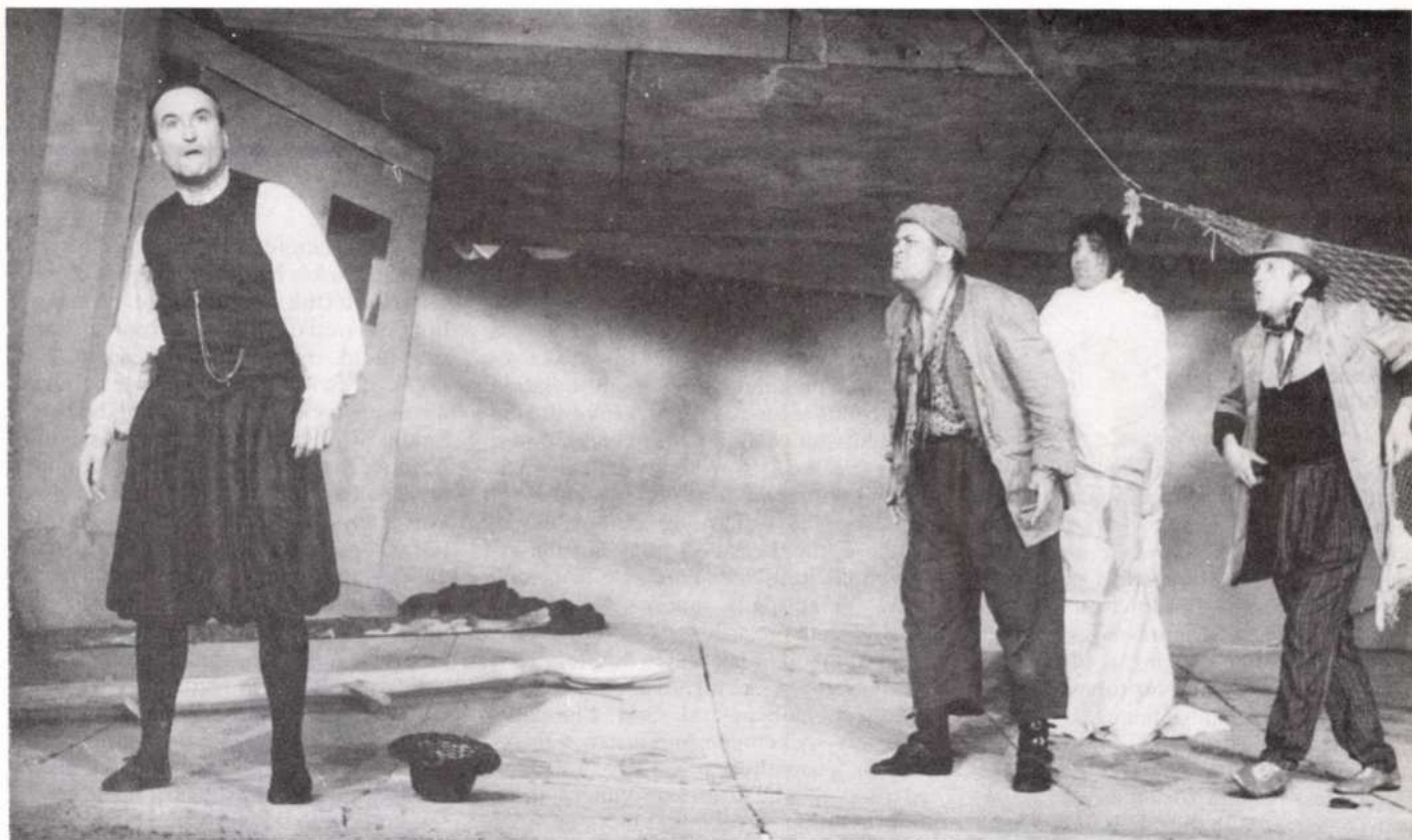
A legjobb női alakítás: Takács Katalin (Nóra, Radnóti Miklós Színház)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (Teljes napfogyatkozás, Ódry Színpad és Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Barta Mária (Az Arbat gyermekei, Szeged)

A legjobb férfi mellékszereplő: Kátay Endre (Fehér házasság, Eger)

A legjobb díszlet: Khell Csörsz (Ahogy tesszük, Vígszínház)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi. A képen a Katona József Színház *Vizkereszt* című előadásából néhány jelmez (Iklády László felv.)

A legjobb jelmez: Gyarmathy Ágnes (Stuart Mária, Keckemét)

Különdíj: Darvas Iván (A nagybögő, Pesti Színház)

Egy tulajdonképpen igen kevés kiemelkedőt hozó évad után ellentmondásnak látszik, hogy mégis akadnak emlékezetes színészi alakítások, rendezések, darabok, scenikai munkák. Tekinthesz ez azonban a magyar színházművészet még mindig meglevő vitalitása jelének is. Kérdés: annyi új és újabb ellenerő közepette meddig tart még ki, mire képes még ez a vitalitás? Félő, egyre kevesebbre. S én örülnék a legjobban, ha aggodalmam fölöslegesnek, alaptalannak bizonyulna...

TARJÁN TAMÁS

ELTE Bölcsészettudományi Kar XX. századi Magyar Irodalom Tanszék

A legjobb új magyar dráma: Nagy Karola: C. kisasszony szenvedélye

A legjobb előadás: Molière: A mizantrop (Katona József Színház, rendezte: Székely Gábor)

A legjobb női alakítás: Básti Juli (*Vizkereszt*, Katona József Színház)

A legjobb férfialakítás: Balkay Géza (A mizantrop és Kutyaszív, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: Zsíros Ágnes (Körmagyar, Vigszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: Rudolf Péter (Körmagyar, Vigszínház)

A legjobb díszlet: Andrzej Markowicz (Fehér házasság, Eger)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (Caligula helytartója, Szolnok)

Különdíj: –

ZAPPE LÁSZLÓ Népszabadság

A legjobb új magyar dráma: Eörsi István: A kihallgatás

A legjobb előadás: Eörsi István: A kihallgatás (kaposvári Csiky Gergely Színház, rendezte: Babarczy László–Mohácsi János)

A legjobb női alakítás: Lázár Kati (Médéia, Pécsi Nyári Színház és Kurácsi mama, Kaposvár)

A legjobb férfialakítás: Sipos László (Egy fő az egy fő, Pécs)

A legjobb női mellékszereplő: Töröcsik Mari (Majális, Játékszín)

A legjobb férfi mellékszereplő: Balkay Géza (A mizantrop, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: Csizsár Imre: Egy fő az egy fő, Pécs)

A legjobb jelmez: Szakács Györgyi (több munkájáért)

Különdíj: –

Az évadnak nem tett jót a politikai véleménynyilvánítás nagyobb szabadsága: a direkt politizálásra törekvő darabok, előadások nemhogy elébe mentek volna a társadalmi tudat mindenkori állapotának, de jelentősen elmaradtak mögötte. A színház legfeljebb a kabaréban tud igazán követni ilyen ütemű politikai változásokat. Hogy mégis közvetlenül politizáló mű nyújtotta a legjelentősebb színházi

élményt a múlt évadban, azt a megelőző időszak kultúrpolitikájának „köszönhetjük”, amely negyedszázadon át nem engedte lélegzethez Eörsi István darabját. A kihallgatás nem egy politikai rendszer elhallgatott bűneit próbálja leleplezni, hanem emberi, azaz lelki-erkölcsi drámák révén annak egész működési mechanizmusát tárja fel. A valóban új munkák közül az *Ahogy tesszük* tudott „drámát” kicsiholni ellaposodó köznapjaink konfliktusaiból. Spiró György szövege azonban „csak” librettó, ilyen kategória viszont nincs a díj kiírásában.

Ami a többi kategóriát illeti: A kihallgatás rendezésének fő érdemét abban látom, hogy jelentősen megemelte az olvasva kimódolt filozófiai parabolának tetsző darabot, kihozta a benne rejlő drámaiságot. Mellette egy-két épkézláb előadás született még, például a *Caligula helytartója* Szolnokon, Taub János rendezésében, Pécsen az *Egy fő az egy fő*, Csizsár Imre munkája, és engem megragadótt Székely Gábor elementáris erkölcsi felháborodása minden korok morális kompromisszumai felett, amelyet A mizantropban fogalmazott meg.

A színészi alakítások listáját is ki lehetne még egészíteni. Cserhalmi György játéka fogalmazza meg A mizantrop előadásának aktuális értelmét, Eperjes Károly roppant színes figurát állít elénk A hevenkedő katonában, Kézdy György méltóságteljes bölcsességgel adja meg Székely János drámájának súlyát, Csáky Eszter pedig az *Yvonne, burgundi hercegnőben* a jelentékeny színpadi semmittevés bravúráját viszi végbe.